Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 6 февраль чоршанба

Сотувда эркин нархда
№ 27 (2855)

ИТАЛИЯЛИК ИШБИЛАРМОНЛАР ТАШРИФИ

Италиялик ишбилармонлар Навоий вилоятида фаолият юритаётган тадбиркорлар, хусусий фирма, акциядорлик жамияти ва савдо корхоналари, масъулияти чекланган жамиятлар ҳамда консерва заводлари раҳбарлари билан учрашди.

Унда Италиянинг "Техиндустрия" компанияси вакили Массимо Монфреди, "Техно-айс" компанияси вакили Л.Феррарини, "ITF" компанияси бош менежери Е.Паволоцкая, шу компания иқтисодий ишлар бўйича директори А.Гугина ва бошқалар сўзга чиқиб, ўз компанияларида ишлаб чиқарилаётган озиқ-овқат саноати технологиялари, уларнинг ишлаш жараёни ҳақида гапириб берди.

Ўз навбатида навоийлик тадбиркорлар Италия технологиясига қизиқиш ортаётгани, жумладан, мева-сабзавотлар, гўштни қайта ишлаш, музқаймоқ ишлаб чиқариш кичик корхоналарига эҳтиёж катталиги, уни сотиб олишга тайёр эканликларини билдирди.

Хорижлик ишбилармонлар Навоий кон-металлургия комбинатининг "Дўстлик" агрофирмасида, Навоий шаҳар гўшт комбинати, Қизилтепа туманидаги Қосим Қобилов номли ширкат хўжалиги консерва заводида ҳамда "Қўйимозор" ширкат хўжалиги узумни қайта ишлаш цехларида олиб борилаётган ишлар билан танишди. Ўзаро ҳамкорлик борасида бир қанча битимлар имзоланди.

Ёрқул УМАР,
ЎзА мухбири.

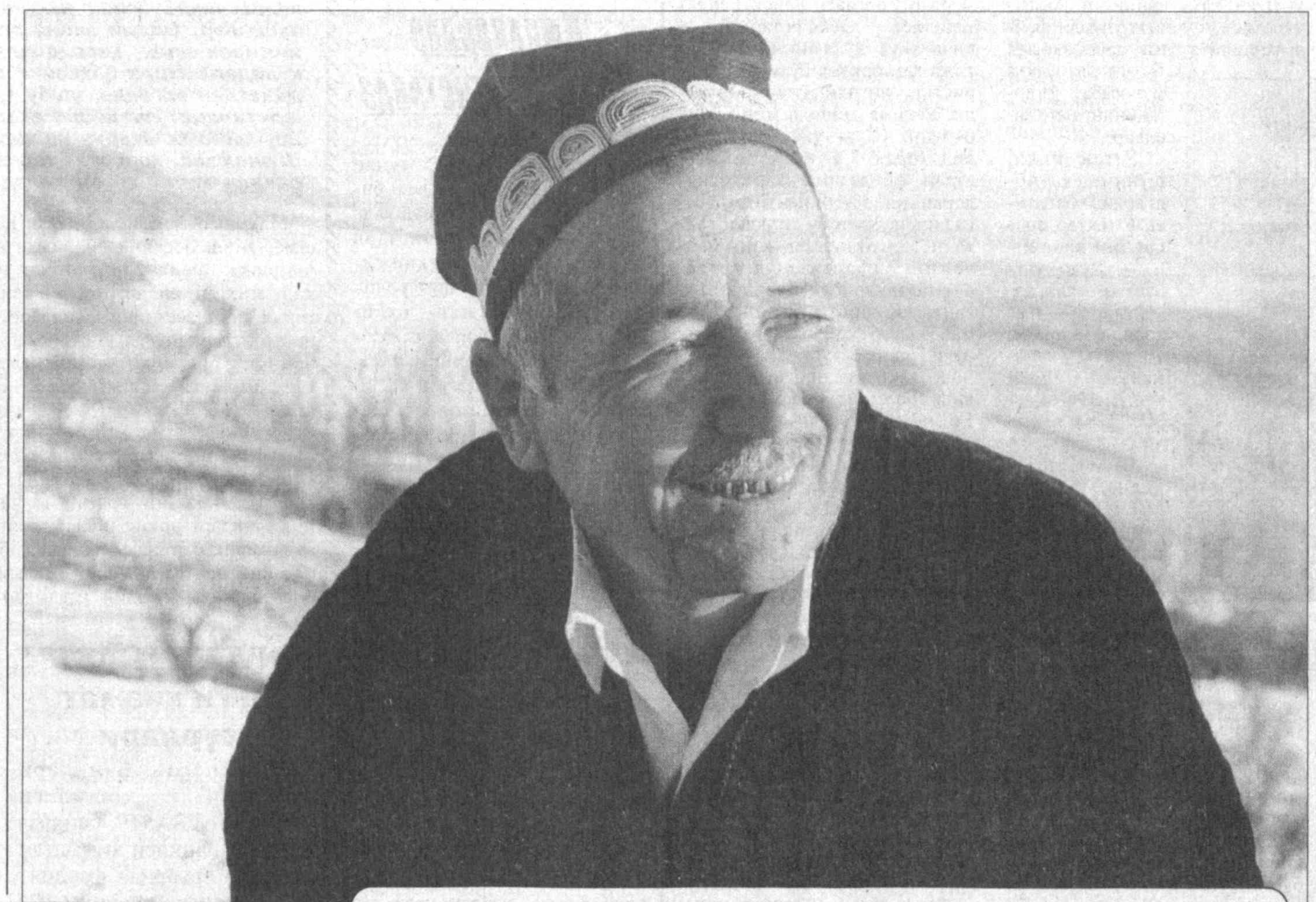

Пудратчилар сардори

Кўнглининг қат-қатига тугиб қўйган эзгу ниятлари ушалган, зиммасидаги ишни қойилмақом этиб бажариб, қадрдон жамоаси ва эл-юрт олдида юзи ёруғ бўлган одамнинггина кайфияти аъло, руҳи тетик бўлади. Сезгандирсиз, сиз суратда кўриб турган Икромжон Турсунов — шу тоифадаги кишилардан бири. У Балиқчи туманидаги Алишер Навоий номли ширкат хўжалигининг бош пудратчисидир. Пудратчилар эса ҳар йили пахта ва ғалладан мўл ҳосил етиштириб, нафақат ширкат хўжалигида, ҳатто туманда ҳам пешқадамлик қилмоқдалар. Жорий йилда улар пахта ҳосилдорлигини 32 центнерга, ғалла ҳосилдорлигини 50 центнерга етказишмоқчи. Шу мақсадда кузги-қишки юмушлар аллақачон уддаланиб, 78 гектар ер экин экишга ҳозирлаб қўйилди.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Чин сўзнинг салмоғи

Соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг «Куч — адолатда», деган ҳикмати, аввало, одилона сиёсат юритиш ҳақида айтилганлиги, шубҳасиз. Шу билан бирга асрлар оша бизгача етиб келган бу қанотли иборанинг мағзини чақар эканмиз, кўнглимизда турфа маънолар кашф этгандай бўламиз. Масалан, адолат, ҳақиқат, ростгўйлик ҳамиша ёлғондан, бўҳтондан устун келиши, ғолиб бўлиши муқаррар, деган мазмунни илғаймиз.

Матбуот саҳифаларида ҳам гоҳида ёлғон хабарларга кўзимиз тушса, унга нисбатан энг ишончли қурол — рост сўзни қарши қўйишга, шу билан енгишга ҳаракат қиламиз. Муҳтарам газетхон, ўзингиз гувоҳсиз, биргина Афғонистон ҳудудидаги талотўплар билан боғлиқ хабарларда Ўзбекистон ҳақида нималар дейишмади. Бу борада кимдир муайян кучлар манфаатини кўзласа, яна биров «ўта оҳорли янгилик»ни етказиш илинжида шов-шув кетидан қувди. Лекин ахборот жанги ҳар қанча кенг қамровли бўлмасин, биз барибир ростни ёлғондан ажратиб олишимиз керак.

Шарҳловчи нигоҳи

Бундан бир неча ой муқаддам Бельгияда чоп этиладиган «Ла Либр Белжик» газетаси минтақада рўй бераётган ҳақиқий аҳволни ўз кўзи билан кўрган мухбирининг таассуротларини эълон қилди. Мақолада шундай сатрлар бор: ***«Икки юз километр нарида — Афғонистон, унда куй ва қўшиқ, тасвирий санъат таъқиқланган, аёллар ҳам бошдан-оёқ паранжига ўраниб юриши шарт... Буюк Ипак йўлида жойлашган афсонавий Самарқандда эса ўзингни бўлак бир дунёда юргандек ҳис қиласан. Ҳиммат ва кўнгли очиқлик сени ўзига маҳлиё этади...»***

Қаранг, ҳудуди ёнма-ён, ҳаёт тарзи мутлақо тескари қутбда бўлган икки мамлакатдаги аҳвол ўзаро таққослаш орқали чин ифодасини топган. Ҳақиқатда ҳам, муқояса қилинганда бизда «бўлак бир дунё» мужассам. Афғонистоннинг нотинч заминида ҳатто қабрлар оёқости қилинган бир пайтда Ўзбекистон халқи Имом ал-Бухорий, Имом ал-Мотурудий, Ат-Термизий сингари боболари ётган табаррук қадамжоларни обод ва нурафшон этмадими?! Эгасиз, топталган тупроқда кўзи қонга тўла бангилар нафсини қондириш учун гиёҳванд экинлар ўстирилганда юртимиз омборлари донга тўлиб, пахтамиз ила жаҳонни кийдирмадикми?! Номсиз, мақсадсиз уруш сабаб беватан бўлган қочқинлар қисмат сўқмоқларида нажот излаб мунғайганида ўзбек диёри янги шинам уйлар, муҳташам иншоотлар билан безанмадими?! Ул юртда қадимий обидалар кўксига ваҳшийлик ханжари санчилганда, биз ўз етакчимиз бошчилигида «Авесто»нинг тўйини ўтказиб, янги боғлар бағрида яйраганимизни жаҳон аҳли кўриб турибди-ку.

Жафокаш афғон замини бошига не кунлар тушмади. Бу юртда уруш оловини ёққанларга ўқ-дори етказиб берганлар ҳам кейинчалик пушаймон бўлишгани бор гап-ку. Ўзбекистон эса ён қўшнисининг дардига дармон, ярасига малҳам бўлиш ниятида кўксини кўприк қилиб турибди. Наҳот кундай аён ҳақиқатни уқиб олиш шунчалар қийин бўлса?!

Ҳақиқатни, чин сўзни қуёшга менгзайдилар. Зулмат, жаҳолат, ёвузлик панжаларини ёзишга ҳар қанча ҳаракат қилмасин, барибир тонгнинг отиши, офтобнинг чиқиши муқаррар. Чин сўзнинг салмоғи ҳамиша тарозининг эзгулик палласини босаверсин.

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

Ўзбекистон тамғаси билан

Қиёси йўқ дастгоҳ

Навоий машинасозлик заводининг бу маҳсулоти ҳамдўстлик давлатларида ягонадир

Истиқлолга қадар бу заводнинг бор-йўқлигини кўпчилик билмасди. Ҳатто навоийликларнинг ўзлари ҳам корхонада нима ишлаб чиқарилишидан бехабар эди. Бу ерга кириш нафақат оддий кишилар, балки журналистларга ҳам тақиқлаб қўйилганди. Чунки завод Москванинг алоҳида эътиборида турарди-да.

Эндиликда «Навоий машинасозлик заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида асосан Навоий кон-металлургия комбинати тизимидаги корхоналар учун ноёб ва нозик асбоб-ускуналар, турли хилдаги универсал дастгоҳлар, экскаватор ҳамда бульдозерларнинг эҳтиёт қисмлари тайёрланмоқда. Агар бу асбоб-ускуналар, жиҳозлар ва техникаларнинг Қизилқумдаги қимматбаҳо нодир металл конлари, қидирув экспедицияларида ишлатилишини ҳисобга олсак, корхонанинг мамлакатимиз саноатида тутган ўрни беқиёс эканлиги яққол намоён бўлади.

Айтиш кераккки, айни чоғда бу завод жамоаси Бекобод ва Олмалиқдаги турдош корхоналарнинг ҳам эҳтиёжини тўлиқ қондираяпти.

«НТ-250 И» токарлик дастгоҳлари, айниқса, корхонага катта шуҳрат келтирди. Бир пайтнинг ўзида ўнлаб жараёнларни бажара оладиган бундай улкан дастгоҳ ҳали ҳамдўстлик мамлакатларида яратилгани йўқ. Хорижликлар уни қизиқиш билан харид қилишаётганининг боиси шунда.

— Цехимизда тайёрланаётган қирқиш дастгоҳлари диаметри 5000 миллиметргача, оғирлиги эса 60 тоннагача бўлган металларга ишлов беришга ихтисослашган, — дейди директор ўринбосари Ринат Девликамов. — Тугмачали рақамлар орқали бошқариладиган ушбу ноёб қурилмадан 150 дона ишлаб чиқаришга эришдик. Илгари тайёрланган 20 та дастгоҳни қайта мослаштирдик. Улар кўплаб йирик корхоналарда жуда қўл келмоқда.

- **Ойига минг тонна металлга жило берилмоқда**
- **Янги универсал фрезерлик дастгоҳи**
- **Дизель двигателлари қайта таъмирланаётир**
- **Рўзғорбоп буюмлар ишлаб чиқариш ҳажми кўпаймоқда**

Заводда улкан машинанинг яратилиши жараёнини кузатаркансиз, мутахассислар, ихтирочилар ақл-заковатига қойил қоласиз. Бир томонда замонавий токарлик, фрезерлик дастгоҳлари учун ўнлаб турдаги жуда нозик қисмлар тайёрланаётган бўлса, иккинчи томонда улар пешма-пеш йиғилаяпти. Сал нарида синов жараёни давом этмоқда. Э. Қурбонов, В. Камишев, Б. Сулеев, Ф. Муяссаров, Т. Раҳимов, С. Волков сингари ишбилармонлар етти ўлчаб, бир кесишга одатланишган. Ҳовлида эса ялтираб турган улкан дастгоҳ ўз харидорини кутаяпти.

Металл қуюв цехи кейинги йилларда икки баробар кенгайди. 600 киши меҳнат қилаётган жамоа ойига минг тоннадан ортиқ металлга жило бераяпти. Ҳадемай улардан янги дастгоҳлар йиғилади.

— «НФ-630» русумли универсал фрезерлик дастгоҳининг янги намунасини ишлаб чиқариш арафасидамиз, — дейди завод директори Виктор Дайнеко, — Ихтиромиз Олмониянинг «Хев» ва Тошкентдаги «Мехатроника Тes» фирмалари ҳамкорлигида вужудга келди. Бугина эмас, кончилик техникасига дахлдор барча дизель двигителларини ҳам ўзимиз қайта таъмирлаяпмиз. Улар илгари Қирғизистоннинг Қораболта шаҳридаги корхонага юбориларди. Бунга барҳам берилгач, анчагина валюта тежалди. Бундан ташқари, яқин орада металлургия саноатининг барча турдаги техникалари заводимизда тузатилади. Дастгоҳларнинг биратўла ўнлаб жараёнларни уддалайдиган турлари вужудга келади. Бунинг учун барча имкониятлар етарли.

Завод тамғаси билан ишлаб чиқарилаётган бежирим халқ истеъмоли моллари ҳам савдо дўконларига юборилмоқда. «Десна» кир ювиш машиналари, турли темир идишлар, ҳар хил пластмасса буюмлар шулар сирасидан бўлиб, уларнинг кўпчилиги ҳозир ҳатто хорижда ҳам харидоргир. Яқинда эса яна бир ихчам, ҳар бир оилага керакли маҳсулот — «Свежита» деб номланган ошхона жиҳози сотувга чиқарилганди. У ҳам уй бекаларига манзур бўлди.

Дастгоҳсозлик — иқтисодиётимизнинг навқирон тармоғи. Дастгоҳ ишлаб чиқарувчилар, унинг ёрдамида яратилаётган буюмлар, таъмирлаш асбоб-ускуналари ҳақида кўп гапириш мумкин. Гапнинг лўндаси эса шу: Навоийда йирик дастгоҳсозлик маркази вужудга келди. Марказ эса тармоқларнинг ривожига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ДАРСЛИКЛАР ЯНАДА КЎПАЙСИН

Вазирлар Маҳкамасида Кадрлар тайёрлаш миллий дастурини амалга ошириш бўйича республика комиссиясининг Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раисининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларининг ижтимоий масалалар бўйича ўринбосарлари иштирокида кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда мамлакатимиз таълим муассасаларини дарслик ва ўқув қўлланмалари билан таъминлаш, янги дарсликларни яратишнинг меъёрий-ҳуқуқий асосларини ишлаб чиқиш, муаллифларни моддий ва маънавий рағбатлантириш, нашриётларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлашда муайян ижобий натижаларга эришилгани таъкидланди. Амалга оширилган ишлар натижасида умумий ўрта таълим тизимини 87,7 фоиз, олий таълим муассасаларини эса 94 фоизгача дарсликлар билан таъминлашга эришилди. Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизими бўйича дарсликлар нашр этишнинг 2001 йилга мўлжалланган режаси тўла бажарилди. Давлат матбуот қўмитаси томонидан умумтаълим мактаблари учун 2000 йилга нисбатан 7 миллион нусха кўп, яъни 24,5 миллион нусхада дарсликлар чоп этилди.

Шу билан бирга, мазкур масала бўйича камчилик ва муаммолар ҳам мавжудлиги қайд этилди. Жумладан, республика таълим муассасалари кутубхона фондини талаб ва меъёрлар даражасида дарслик ва ўқув қўлланмалари билан таъминлаш ишлари етарлича эмас. Таълим муассасалари ўқув жараёнини янги информацион технологиялар, «Интернет» тизими, дарсликлар ва ўқув қўлланмалари билан таъминлашнинг электрон воситалари ва усуллари (компьютерлардан фойдаланиш, электрон дарслик ва электрон кутубхоналарни яратиш) суст жорий этилмоқда. Етук ва тажрибали илмий-педагогик кадрларни дарсликлар яратишга жалб этишга етарлича эътибор берилмаяпти. Муаллифларни рағбатлантириш ва уларга зарур шарт-шароит яратишнинг қўшимча имкониятларидан унумли фойдаланилмаётир. Дарсликларни бевосита жойларга етказиш ҳамда уларни сотиш тизими тўла шаклланмаган.

Шунингдек, «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллар», «Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганиш» фанлари бўйича яратилган дарслик ва қўлланмаларнинг узлуксиз таълим тизимига жорий этилиши ҳамда Осиё тараққиёт банкининг «Дарслик ва ўқув адабиётларини нашр этиш тизимини такомиллаштириш» бўйича ҳамкорлик лойиҳаси доирасида амалга оширилаётган ишлар ҳам муҳокама қилинди.

Мажлисда дарслик ва ўқув адабиётлари яратиш ва нашр этиш, улар билан барча таълим муассасалари ва ўқувчи-талабаларни таъминлашдек масъулиятли вазифани бажаришда йўл қўйилаётган камчилик ва муаммоларни бартараф этиш юзасидан мутасадди вазирлик ва ташкилотлар раҳбарларига аниқ топшириқлар берилди.

(ЎзА).

Қонун талаблари — фаолият мезони

Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси ҳузуридаги реклама бўйича идоралараро кенгашнинг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни ушбу кенгаш раиси А. Баҳромов олиб борди.

Мажлисда Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Стандартлаш, метереология ва сертификатлаш давлат маркази, «Тасвирий ойина» уюшмасида Ўзбекистон Республикасининг «Реклама тўғрисида»ги Қонуни талаблари қандай бажарилаётганлиги масаласи муҳокама қилинди.

Таъкидландики, жойларда бу борада бирмунча ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Шу билан бирга текширувлар Қонуннинг айрим талаблари қўпол равишда бузилаётганини кўрсатмоқда. Масалан, тамаки маҳсулотлари рекламасини эса болалар муассасалари атрофига ўрнатиш ҳоллари ҳам учраб турибди.

Умуман, 127 ҳолатда камчиликларга йўл қўйилгани аниқланди. Натижада айбдор шахслардан жами 9484 минг сўм жарима ундириб олинди.

Мажлисда, шунингдек, кенгашнинг 2002 йилга мўлжалланган иш режаси ҳам тасдиқланди.

М. НОСИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Мамлакатимизда

Тошкент пиёласи

• Булоқбоши туманидаги Жўрақул Ғоипов номли ширкат хўжалиги ижара пудратига ўтганидан буён хўжалик иқтисодиёти юксалиб, аҳоли турмуш фаровонлиги йилдан-йилга ўсмоқда. Оилавий пудратчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли 2000 йилда пахтадан 33 центнер, ғалладан 40 центнер ҳосил олинган бўлса, 2001 йили пахтадан 42, ғалладан 48 центнер ҳосил олинди. Даромад ҳам шунга яраша. Шу боис хўжаликда тўй қиладиганлар ҳам, уй кўтараман деганлар ҳам кўпайишиб қолди.

• Алишер Навоийни билмаган, унинг ғазалларидан ҳеч бўлмаса тўрт сатрини ёд олмаган киши бўлмаса керак. Бу улуғ шоирнинг таваллуд топган куни арафасида янада яққолроқ сезилмоқда. Ўқув даргоҳлари, меҳнат жамоаларида (жумладан, Сайидо Насафий номли Қашқадарё вилоят кутубхонасида) навоийхонликка бағишланган тадбирлар бўлиб ўтаяпти. Навоий ғазаллари ва унинг шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар янграмоқда. Тадбирлар вилоят маънавият ва маърифат Кенгашининг шоир туғилган кун олдидан тузган режаси асосида олиб борилаётир.

• Жиззах туманидаги бир гуруҳ қариялар ташаббус билан чиқишди. «Жиззах-Пахтакор» йўлининг чап тарафидаги ташландиқ 5,5 гектар ерда «Нуронийлар» боғига асос солинди. Айни пайтда майдон тўлиқ шудгорланиб, мевали дарахтлар ўтказишга тайёргарлик кўрилмоқда.

• Шарқона якка кураш — каратэ қисқа фурсат ичида юртимиздаги энг оммавий спорт турларидан бирига айланиб улгурди. Бугун ҳатто беш ёшли болакайлар ҳам татамига чиқишмоқда. Ота-оналарнинг фарзандлари иштирок этадиган баҳсларга қизиқиши ундан-да завқли. Ана шундай мухлислар учун эслатиб ўтамиз: жорий йилнинг 1-3 март кунлари каратэ бўйича 1984-94 йилларда туғилган ўсмирлар ўртасида мамлакат биринчилиги ўтказилади. Татамилар сизга мунтазир, белбоғли ёшлар!

«Халқ сўзи» • «Туркистон-пресс» • «Интернет» •

Чет элларда

• БМТ томонидан Афғонистонда амалга оширилаётган Жаҳон озиқ-овқат дастури раҳбарияти мамлакат ҳудудига бир нечта вертолётни жойлаштиришни режалаштирмоқда. Улардан Афғонистоннинг тоғли ҳудудларига озиқ-овқат ва бошқа зарур товарларни етказиб беришда фойдаланилади.

• Россия Фавқулодда вазиятлар вазирлигига тегишли «Ил-76» самолёти Афғонистонга 11 тонна дори-дармон олиб келди. Вазирлик вакилларининг айтишича, ўтган уч ой мобайнида 40 тоннадан зиёд дори-дармон келтирилган. Бу жараён давом эттирилмоқда.

• Афғонистон Муваққат ҳукумати раҳбари Ҳамид Карзай яқин кунлар ичида Москвага ташриф буюради. Бу маълумотни афғон раҳбарияти билан бўлган музокаралардан сўнг Россия ташқи ишлар вазири Игорь Иванов маълум қилган. Унинг айтишича, ташриф март ойининг бошларига режалаштирилмоқда.

• Халқаро валюта фонди (ХВФ) ўтган йили Туркияда юз берган иқтисодий инқирозни бартараф этиш мақсадида мазкур давлатга 16 миллиард АҚШ доллари миқдорида сармоя ажратишини маълум қилди. Хабарларга қараганда, шу кунга қадар ХВФнинг Туркияга ажратган жами сармояси 31 миллиард долларни ташкил этади.

• АҚШ президенти Жорж Буш ва Буюк Британия Бош вазири Тони Блэр номзоди Нобель мукофотига тавсия қилинган. Норвегия парламенти аъзоси Харальд Том Несвик ана шу ҳақда маълум қилган. Унинг айтишича, икки раҳбар номзоди ҳам 11 сентябрь воқеаларидан кейин халқаро терроризм билан курашиш борасидаги саъй-ҳаракатлари учун кўрсатилган.

Миср эҳромлари

Ер ҳам, одамлар ҳам ўша-ўша...

натижа бутунлай бошқача

Асосий гапга ўтишдан аввал 1994 йилда фермерлик йўлини танлаган бир йигитнинг иши ва кўраётган фойдаси ҳақида фикр юритсак. Унинг исми-шарифи — Абдувоҳид Бегалиев. У асли Китобнинг Паландара қишлоғидан. Чўлга 1974 йили келиб, Усмон Юсупов туманининг Рўзмат Ғойибов номли 22-хўжалигида ишлаган ва шу ерда яшаб қолган. Хўжаликда ишлаб юрганида ҳамма қатори, бировдан зиёд жойи йўқ эди. Аммо фермер бўлди-ю, ўзгарди-қолди. Тўғри, муомаласи ҳам, юриш-туриши ҳам ўша-ўша. Лекин иши, топиш-тутиши бутунлай бошқача. Ҳозир «Тико», «Дамас», «Нексия» машиналари, ҳатто бир неча трактори бор. Яна лизинг орқали пахта териш, ғалла ўриш комбайнларини ҳам олмоқчи. Хуллас, қўли узун. Йўқса, ҳар йили Муса Жалил номли мактабга дарсликлар совға қилмасди, туман шифохонасига 200 минг сўмлаб маблағ ажратмасди, ночор оилаларга буғдой, ёғни текин бермасди, хўжалик ҳудудидаги 600 метр ариқни, 400 метр зовурни ўз ҳисобидан қаздириб, тозалаттирмасди. Савол туғилади: 6-7 йил ичида қандай қилиб шу даражага етди? Ўзи бор-йўғи фермер бўлса...

Ҳа, балли, у бор-йўғи фермер. Лекин «Куним ўтса бўлди» қабилида эмас, балки ер билан тиллашиб, бир ўзи юзлаб одамларнинг ишини қилмоқда. «Ер — ўзимники, ердан топганим ҳам ўзимники», деб жонини фидо қилиб ишлаётир. Мана, бир мисол. У ўтган йили 43 гектар ердан 256 тонна пахта топширди. Бу айтишга осон. Шу пайтгача туманда ким гектаридан 59,6 центнер ҳосил олган? Ҳеч ким. Режани 232 фоизга бажарган бу йигит ҳосилнинг 210 фоизини биринчи навга сотди. Буни тасаввур қилаяпсизми? Аъло навли пахта, аъло навли тола... Нақд фойда. Давлатга ҳам, фермерга ҳам.

— Биринчи теримнинг ўзидаёқ гектар ҳисобига 51 центнердан пахта чиқди, — дейди қувонч билан Абдувоҳид. — Ишласа, пахта бўларкан.

Ишласа, нафақат пахта бўлади, ҳамма нарсага эришилади. Шунинг учун Абдувоҳид биргина пахтачиликнинг ўзидан 23 миллион 8 минг сўм даромад қилди. Унинг 11 миллион 600 минг сўми соф фойдадир.

Бундан ташқари, Абдувоҳид 85 гектар ерга уруғлик дон экиб, 302 тонна ўрнига 316 тонна ҳосил етиштирди. Унинг 213 тоннасини давлатга сотди. Шунинг ўзидан 13 миллион 199 минг сўм даромад, жумладан, 6 миллион 821 минг сўм соф фойда кўрди. Бошқача айтганда, бир гектар ерга 75 минг сўм харажат қилиб, 155 минг сўм даромад олди. Бир гектар жойдаги пахтага эса 284 минг сўм сарфлаб, 555 минг сўм даромад қилди. Устига-устак, 12,5 тонна пахта ёғи, 50 тонна кунжара, 46 тонна шулха қўлига тегди. Булар ҳам унинг бойлигига бойлик қўшади, албатта.

— Мулк ўзингники бўлгач, унга бошқача қараркансан, — дейди Абдувоҳид. — Ердан ҳам, сувдан ҳам, техникадан ҳам, ўғитдан ҳам, қўйингки, ҳамма нарсадан ўз ўрнида унумли фойдаланишга ҳаракат қиларкансан.

Бу аслида мулкка муносабат ўзгарганининг натижасидир.

Ўтган йили, шунингдек, Абдувоҳид Бегалиев 6 гектар ерда боғ ҳам яратди.

— Худо хоҳласа, мевали дарахтлар бу йил ҳосилга киради, — дейди у жилмайиб. — Чўлда ҳам мева-чева сероб бўлса, яхшида...

Шундай қилиб, фермерлик ҳаракати ўзини оқлагач, Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 29 декабрдаги 516- сонли қарорига кўра, Рўзмат Ғойибов номли хўжалик тугатилиб, унинг негизида фермерлар уюшмаси ташкил этилди. 130 та фермерга 4388 гектар ер ажратиб берилди. Якунда 94 фермер 1650 гектар майдондан 3910 тонна пахта етиштирди. Бу озми ёки кўпми? Мисол учун, 2000 йилда хўжалик 47 миллион 458 минг сўм зарар кўрган бўлса, ўтган йили эса фермерлар уюшмаси 67 миллион 414 минг сўм соф фойда олди. Фермерларга 135,4 тонна ёғ, 529,3 тонна кунжара, 455,4 тонна шулха ҳам берилди. Агар фермер хўжаликлари ташкил топмаганда, шундай бўлармиди?

— Бўлмасди, — саволимизга шартта жавоб берди фермерлар уюшмаси раиси Ғайрат Бегалиев. — Эскича тартиб, эскича усул қўлланилганда, натижа ҳам эскича бўларди. Хайриятки, янгилик жорий этилди. Уюшма қошида мини банк очилди. «Сув» уюшмаси ташкил топди. Бундай имкониятдан фойдаланганлар ҳосилдорликни 50-60 центнерга етказишди. Улар бу ютуқдан руҳланиб, ҳатто куздаёқ жами майдонни сифатли шудгорлаб, пушталар олиб қўйишди. Барвақт ундириб олинган ғалла майсалари эса бугун ям-яшил бўлиб яшнаб турибди.

Қолоқ хўжаликлардан қутулиш чораси шу эмасми? Рўзмат Ғойибов номли фермерлар уюшмасида ер ҳам, одамлар ҳам ўша-ўша. Лекин натижа бутунлай бошқача. Шунинг ўзиёқ янгиликни ҳаётга дадил жорий этиш лозимлигини кўрсатади. Афсуски, ҳали ҳам айрим раҳбарлар эскича кайфиятдан қутулгани йўқ. Шунинг учун янгиликни қўллашдан кўп ҳолларда чўчийдилар, тўғрироғи, буни хоҳламайдилар. Хоҳламасликларининг сабаби эса, маъмурий-буйруқбозлик усулидан воз кечолмаётганликларидир. Қишлоқ хўжалигидаги кўпгина ишлар эскича давом этаётганлигининг сабаби ҳам шу. Назаримизда, фермерлар уюшмасида бир йилда юз берган ўзгаришлар мутасадди раҳбарларни ҳам жиддийроқ ўйлаб кўришга ундаши, шубҳасиз. Зора шундай бўлса!

Нарзулла РАВШАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Қаҳрамони, халқ шоири, Олий Мажлиснинг халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси Эркин Воҳидов, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Олий Мажлиснинг матбуот ва ахборот қўмитаси раиси Ўткир Ҳошимов, таниқли адабиётшунос, Олий Мажлиснинг матбуот ва ахборот қўмитаси раиси ўринбосари Иброҳим Ғафуров Қорақалпоғистонга ташриф буюрди.

Улар Элликқалъа туманидаги ишлаб чиқариш корхоналари ҳамда ўқув юртларида бўлиб, амалга оширилаётган ислоҳотлар, таълим-тарбия жараёни билан танишди.

Ижодкорлар Қорақалпоғистонда

Бўстон шаҳридаги муҳташам санъат саройида туман фаоллари ва талаба-ёшлари билан бўлиб ўтган учрашувда Олий Мажлис депутатлари мамлакатимизда ҳуқуқий-демократик давлат ва фуқаролик жамияти барпо этиш, ижтимоий ҳаётнинг барча соҳаларини эркинлаштириш мақсадида олиб борилаётган ислоҳотлар, давлатимизнинг тинчлик ва осойишталик, миллатлараро ва фуқаролараро тотувликка қаратилган сиёсатининг аҳамияти хусусида гапирди.

— Президентимиз Ислом Каримов "Қорақалпоқ заминида яшамоқ ва меҳнат қилмоқнинг ўзи бир қаҳрамонлик", дея бежиз айтмаган, — деди Эркин Воҳидов. — Биз бунга яна бир марта амин бўлдик. Сув тақчиллигидан азият чекаётган бобурларимиз, экологик оғир шароитда меҳнат қилаётган азамат халқнинг ҳаёти, фидокорона ишлари билан танишгани келдик.

Шоир ва адиблар учрашувда ўз ижод намуналаридан ўқиб берди. Меҳмонлар тумандаги академик-лицей ўқувчилари ҳузурида ҳам бўлди.

А.ОРТИҚБОЕВ, ЎзА мухбири.

ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАР:

ФОНД БОЗОРИ ДУНЁГА ЮЗЛАНМОҚДА

Қимматли қоғозлар деганда, биз облигациялар, векселлар, чеклар ва пул ўрнини босувчи бошқа қоғозларни тушунамиз. Акция— бу эмиссияли қимматли қоғозларнинг турларидан бўлиб, у асосан ҳиссадорлик жамиятлари томонидан чиқарилади. Корхоналар ўзларининг молиявий имкониятларидан келиб чиқиб, унинг иккита турини чиқаришлари мумкин: оддий ва имтиёзли акциялар. Оддий акция эгаси дивиденд олишдан ташқари, бошқарув ишларида иштирок этиш, ҳиссадорлар йиғилишларида қатнашиш ва овоз бериш ҳамда қўлидаги акция баҳосига тенг мулкка талабгор бўлиш ҳуқуқига эгадир. Шу жиҳатдан олганда, ушбу турдаги акция эгалари кўпроқ мулк эгалари ҳам, деб юритилади. Имтиёзли акция эгаси эса дивиденд олиш имкониятига эга бўлсада, аммо бошқарув ишларида иштирок этиш ва овоз бериш ҳуқуқидан маҳрум. Шунингдек, корхона тарқатилгудек бўлса, маъмурият у билан фақат нақд пул орқали ҳисоб-китоб қилади.

Мамлакатимизда қимматли қоғозлар бозори шаклланиш босқичидан ривожланиш палласига кирди. Фонд биржасининг жойларда ташкил этилган вилоят бўлимлари, хусусийлаштирилган инвестиция фондлари, компаниялар, институтлар, шўъба корхоналари ва депозитарийнинг бирламчи ва иккиламчи бозорлари тўлалигича шаклланиб бўлди. Эндиги асосий вазифа соҳага ички ва ташқи инвестицияларни кўпроқ жалб этиш, қимматли қоғозларни чет эл фонд биржаларига жойлаштириш, уларни бир давлатдан иккинчисига ўтказишнинг халқаро механизмини яратиш ва унинг ягона техник стандартларини ишлаб чиқиш сингари муаммоларни бартараф этишдан иборатдир.

Айни пайтда ана шу масалаларни ҳал этиш борасида ҳам жиддий қадамлар ташланмоқда. Хусусан, ўтган йилнинг 29-30 ноябрь кунлари Вашингтонда Ўзбекистон ва АҚШ ҳукуматлари ўртасида молиявий тизимлар бўйича ҳамкорликни кенгайтириш юзасидан имзоланган меморандум қимматли қоғозлар бозорининг ривожланишида муҳим туртки бўлди. Пойтахтимиздаги Бизнес марказида ўтказилган Осиё-Тинч океани Марказий Депозитарийси уюшмасига кирувчи Япония, Корея, Хитой, Бангладеш, Гонконг, Ҳиндистон, Малайзия, Янги Зеландия, Филиппин, Тайван ва Ҳамдўстлик давлатлари вакиллари иштирокида ўтказилган Тошкент халқаро анжумани ҳам бу борада муҳим аҳамият касб этди.

Бугун биз ушбу соҳанинг банк тармоқларида муваффақиятли фаолият юритаётган янги бозор тузилмалари хусусида ҳикоя қиламиз.

"INVEST TRAST": Янги хизмат турлари

Ўзбекистон Банклари уюшмаси қошидаги "INVEST TRAST" банклараро компанияси қимматли қоғозлар бозорида фаолият бошлаганига унчалик кўп вақт бўлмаган эса-да, у қисқа давр ичида республика Фонд бозори билан бемалол рақобатлаша олувчи турдош ташкилот сифатида майдонга чиқди. Бугунги кунда ушбу компания томонидан жисмоний ва юридик шахслар ҳамда банкларнинг капиталларини қимматли қоғозлар бозорига жалб этиш, хусусийлаштирилган корхоналарнинг йирик миқдордаги акция пакетларини банкларга жойлаштириш, банкларнинг тўғридан-тўғри саноат корхоналарига сармоя етқизишини таъминлаш, банк ва хўжалик суъбектларига брокерлик, дилерлик, депозитарлик, консультатив сингари ўндан ортиқ янги турда хизмат кўрсатмоқда. Натижада унинг Низом жамғармаси 200 миллион сўмдан ошиб кетди. Шу билан бирга, республикамизда бундай хизмат турларига талаб ортиб бораётганини ҳисобга олиб, компания маъмурияти 12 та шаҳарда шўъба корхонасини очди. Хусусан, "Брок-бит" шўъба корхонаси тижорат банкларига қимматли қоғозлар бўйича брокерлик хизмати кўрсатишни ўз зиммасига олган бўлса, "Депо-сервис" депозитарлик ҳиссадорлик жамияти эса банкларга акцияларни сақлаб бериш ва рўйхатга олишда асосий бошқарувчилик вазифасини ўтайди. Айниқса, жисмоний шахсларнинг бўш маблағларини хусусийлаштирилган корхоналарга жалб этишда "Равона Траст" компаниясининг ўрни катта бўлмоқда. Жумладан, унинг қошида фаолият кўрсатаётган тўртта хусусийлаштирилган инвестиция фонди (ХИФ) хўжалик субъектларининг маблағларини иқтисод қилибгина қолмай, уларнинг Фонд бозоридан акция ва депозит сертификатларини эркин равишда харид қилишларига имконият ортмоқда. Бундан ташқари, компания мутахассислари томонидан ҳар ойда"Ахборот-рейтинг" компанияси орқали 2450 та саноат корхонасининг иқтисодий аҳволи мунатазам равишда ўрганиб борилаяпти. Олинган хулосаларга биноан, иқтисодиётнинг турли тармоқларига оид ҳиссадорлик жамиятларининг рейтинглари таҳлил этилиб, уларга зарур бўлганда банк капиталларини ётқизиш бўйича аниқ тавсиялар берилаётир.

Бироқ компания раиси Бахтиёр Халпоевнинг таъкидлашича, ҳозирги кунда мамлакатимизда қимматли қоғозлар бозорини изга солишнинг меъёрий-ҳуқуқий базаси яратилган бўлишига қарамай, соҳада қонунчиликнинг бажарилишида кўпгина камчиликлар ва муаммолар мавжуд. Жумладан, айрим жойларда акциядорларнинг қимматли қоғозларга эгалик қилиш ҳуқуқларини ҳисобга олмаслик ҳоллари кузатилмоқда. Айниқса, дивидендлар тўлаш, эмитентнинг молиявий аҳволи тўғрисида рўй-рост ахборот бериш масаласида қонунбузарликлар кўп учраяпти.

Ваҳоланки, дунё тажрибасининг кўрсатишича, фонд маконидаги ахборот тиниқлиги инвестиция иқлимининг бош мезони ҳисобланади. Масалан, АҚШ фонд бозорида агар эмиссия бўйича ёлғон маълумотлар берилган ёки оғзаки равишда фикрларни чалғитувчи маълумотлар айтилгудек бўлса, рўйхатдан ўтган қимматли қоғозларни сотиб олган шахс кўрилган зарарни қоплаш учун дарҳол судга мурожаат қилади. Шу боис компания қонунчилик талабларидан келиб чиқиб уч йўналишда, хусусан, зарар билан ишлаётган корхоналарнинг акцияларини сотиб олиш, акциялар олди-сотди жараёнига яқиндан ёрдамлашиш, молиявий ёрдам кўрсатиш орқали корхоналарнинг иқтисодий аҳволини тиклаб олишига кўмаклашиш йўналишларида иш олиб бормоқда.

Яқинда компания жамоаси яна бир ибратли ишга қўл урди. Номинал қиймати ўн миллион сўм бўлган 400 дона облигация ишлаб чиқиш, уни амалиётга жорий этиш ҳаракатини бошлаб юборди. Ундан мижозлар йилига 21 фоиз даромад кўриши кўзда тутилмоқда.

Акциялар котировкасида— халқаро мезон

Илгари жисмоний ва юридик шахслар фонд бозори ва брокерлик идораларидан ҳиссадорлик жамиятларининг акцияларини сотиб олишга оларди-ю, аммо маълум вақт ўтгач, унинг нархи қанчага ўсганлигидан бехабар қолардилар. Эндиликда Фонд бозори маъмурияти бунга бутунлай чек қўйди. Акциялар савдоси натижаларига оид маълумотларни бериб боришнинг халқаро мезонига ўтилди. Акцияларнинг биржада белгиланган баҳоларини оммавий ахборот воситалари орқали ёритиб бориш йўлга қўйилди. Яъни, биржада акция котировкасини тезда аниқлаш имконини берувчи янги рамзий белгилар жорий этилди: агар қўлингиздаги акциянгизнинг нархи ошган бўлса ▲ баҳоси тушган бўлса ▼ ўзгармаган бўлса 0 белгиси қўйилади. Шунингдек, унда суммалар ҳам аниқ кўрсатилади.

Бундай тартибни жорий этишдан мақсад шуки, корхона акцияларига пул маблағи киритган сармоядор ёки жисмоний шахс акциянинг кейинги тақдиридан мунтазам равишда бохабар бўлади.

Листинг савдоси

"Тошкент" республика Фонд биржасида листинг тартиби жорий этилган. Ушбу листинг майдончаларида ниҳоятда ишончли ва молиявий жиҳатдан барқарор бўлган акциядорлик жамиятлари ўзларининг акцияларини сотиш ҳуқуқига эга. Ҳозирча бундай ҳуқуқни қўлга киритган акциядорлик жамиятларининг сони олтита: "Пахтабанк", "Ўзсаноатқурилишбанк", "Ғаллабанк", "Ўзуйжойжамғармабанк" "Бухоротекс" ва Ўзбекистон металлургия комбинати.

Бепарволикми ёки...

"Оролқишлоқхўжаликикимликсувқурилиш" бирлашмасига қарашли 35-сонли механизациялашган кўчма жамланма ҳиссадорлик жамияти Қорақалпоғистоннинг жанубий ҳудудларига сув ва табиий газ қувурлари тармоғини ташкил этишга ихтисослашган. Лекин бу жамоанинг қимматли қоғозлар бозоридаги иштирокини кўнгилдагидек, деб бўлмайди. Ўтган йили мазкур корхонада ўн миллион 818 минг сўм қийматидаги акциялар сотуви йўлга қўйилиши керак эди. Афсуски, йил давомида бир донаси ҳам сотилмади. Қорақалпоғистон Республикаси Давлат мулки ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси томонидан белгиланган режага биноан, ҳиссадорлик жамияти 5 миллион сўмлик акцияни сотишга эришиши кўзда тутилганди. Бу бепарволикми ёки масъулиятсизлик?

Ачинарлиси, жорий йилнинг дастлабки чорагида ҳам акцияларни сотишда ўзгариш сезилмаяпти.

"Халқ сўзи" мухбири Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ тайёрлади.

Қонун лойиҳаси — муҳокамада

Бугунги кунда жамият ҳаётининг барча соҳаларидаги каби банк тизимида ҳам соғлом рақобат муҳити пайдо бўлди, десак муболаға қилмаган бўламиз. Қолаверса, бу табиий ҳол, бозор иқтисодиёти тизимининг оддий шартидир.

Соғлом рақобат қайси соҳа бўлмасин, аввало, унинг тараққиёти кафолати сифатида намоён бўлади. Иккинчидан, ўша соҳада хизмат маданияти ҳам юксалади, фаолиятнинг янги турлари рўёбга чиқа бошлайди. Халқона ибора билан айтганда, рақобат — кони фойдадир.

РАҚОБАТ майдони кенгаяди

Айни пайтда банк хизматидан фойдаланувчи мижоз учун танлаш имконияти вужудга келган. Эски тузумдагидек, мижоз банкни эмас, аксинча, банк мижознинг ортидан «қувиб», хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш йўли билан унинг кўнглини топишга ҳаракат қилаяпти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1997 йил 24 апрелдаги «Хусусий тижорат банкларини ташкил қилишни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонига асосан республикамизда хусусий банклар миқдори кескин ошди. Ҳозир мамлакатимизда 18 та хусусий банк фаолият юритаяпти. Бу ҳам банк тизимида рақобат муҳитини юзага келтирадиган асосий омиллардан биридир.

Умумхалқ муҳокамасига қўйилган «Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида»ги ҳамда «Кредит уюшмалари тўғрисида»ги қонун лойиҳаларини кўздан кечирган ҳар қандай киши ана шу ҳақда ўйлаши, табиий.

Айтиш жоизки, мазкур қонунлар лойиҳалари, аввало, банк тизимидаги мавжуд рақобат муҳитини янада чуқурлаштириш, кенгайтириш ва соғломлаштиришга йўналтирилгандир. Тан олиш керак, эски тузумнинг сўнгги йилларидаги воқеалар туфайли фуқароларнинг банкларга нисбатан муносабати салбий томонга ўзгарган эди. Банклар фуқаролар ишончини йўқотиб бўлганди. Афсуски, унинг таъсиридан барча фуқароларимиз ҳам қутилганлар, деб айта олмаймиз. Республикада амалга оширилаётган изчил ислоҳотлар фуқароларнинг банкларга нисбатан ишончини қайтадан тиклаяпти. Зеро, банклар учун бошқа йўл йўқ. Банкларнинг истиқболдаги вазифалари асосини ҳам ана шу омил ташкил этади. Кўп узоққа бормай ўзимизнинг банкни олиб кўрайлик. Мижозлар сонини ошириш тинимсиз изланишни, янги хизмат усулларини жорий этишни, мижоз учун енгилликлар яратишимизни, улар билан узоқ муддатга мўлжалланган ишончли ҳамкорлик ўрнатишимизни тақозо этаяпти. Биз доимий равишда жисмоний ва юридик шахслар ихтиёридаги пулларни банкимизга жалб қилиш йўлларини қидираяпмиз. Ҳозир ишонч қозонишнинг энг асосий омиллардан бири фуқаролар банкка қўйган омонатларини фоизи билан истаган пайтида ола билиши, деб ҳисоблаймиз ва фаолиятимизни, асосан ана шунга йўналтираяпмиз. Кучли ва соғлом рақобат муҳити ҳар бир банкдан ана шундай йўл тутишни, яъни тез мослашувчанликни талаб қилади. Акс ҳолда синиб қолиши мумкин.

«Фуқароларнинг банклардаги омонатларини ҳимоялаш кафолатлари тўғрисида»ги қонун лойиҳаси, ўз номидан кўриниб турибдики, фуқаролар омонатларининг чинакам ҳимоячиси сифатида намоён бўлади. Қонун лойиҳасида фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш мақсадида махсус фонд тузилиши кўзда тутилган. Фуқаро омонат қўйган банкнинг банк операцияларини ўтказиш ҳуқуқини берувчи лицензияси Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан чақириб олинган тақдирда ана шу фонд омонатчилар учун кафолат вазифасини ўтайди.

«Кредит уюшмалари тўғрисида»ги қонунга мувофиқ кредит уюшмалари тузилади. Бу банк тизимига рақобатчи бўлган янги молиявий институтлардан биридир. У кредит тизимининг муҳим таркибий қисми бўлиб, жисмоний ва юридик шахслар томонидан пул маблағларини кейинчалик ўз аъзоларига кредитлар бериш учун бирлаштириш ва жалб қилиш мақсадида ихтиёрий тенг ҳуқуқли аъзолик асосида тузиладиган тижорат ташкилотидир.

Кредит уюшмалари ўз маблағларини кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга, янги иш ўринлари ташкил этишга ва аҳолининг турмуш тарзини яхшилашга йўналтиради. У молиявий маблағга муҳтож бўлган уюшма аъзоларининг эҳтиёжини қондиради. Қонун қабул қилиниши биланоқ кредит уюшмалари тез суръатда кўпаяди, деб умид қилса бўлади. Аҳоли қўлидаги нақд пуллар бир жойга тўпланади ва ҳаракатга кела бошлайди. Энг муҳими, кредит бера оладиган банклар учун яна бир рақобатчи дунёга келади. Бу эса ҳар қандай банкда кредит масаласида янада яхшироқ шароит яратиш, хизмат кўрсатиш сифати ва маданиятини оширишни тақозо этади.

Олимхон РУСТАМОВ, «Туркистон» хусусий очиқ акциядорлик тижорат инвестиция банки бошқаруви раиси.

Фидойи олимга юксак мукофот

Олимликнинг меҳнати оғир, йўли машаққатли бўлади. Кўзланган мақсадга шу қийин йўлдан боришга қатъий аҳд қилганларгина эришадилар.

Номдор олим, Санъатшунослик илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири, Ўз РФА академиги Эдвард Ртвеладзе ана шундай фидойилардан. Унинг илмий фаолияти, амалга оширган тадқиқот ишлари кенг кўламлидир. У истиқлолнинг ўн йиллиги арафасида Президентимиз Фармонига кўра, «Буюк хизматлари учун» ордени билан тақдирланган.

Кеча Санъатшунослик илмий-текшириш институтида яна бир қувончли тадбир ўтказилди. Йиғилганлар Э. Ртвеладзе Грузиянинг олий мукофоти — «Гирсебис» ордени билан мукофотлангани ҳақидаги хабарни олқишлар билан қаршиладилар.

Грузия Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Гиви Абдушелешвили сўз олиб, икки давлат ўртасидаги беш йиллик дипломатик алоқаларнинг илдизи қадим даврларга бориб тақалишини алоҳида таъкидлаб ўтди. Ўзбекистонда яшаётган турли миллат вакиллари, жумладан грузинларга ҳам меҳнат ва ижод қилиш учун барча имкониятлар мавжуд. Мен республикангизда байналмилал маданий марказ борлигини ҳам биламан. Бу Президент Ислом Каримовнинг ҳамма халқ ва элатларни тенг кўришдек оқилона сиёсати самарасидир, деди у.

— Ртвеладзе республикамиздагина эмас, хорижда ҳам танқлидир — деди Ўзбекистон Бадиий академияси раиси Турсунали Қўзиев. — Унинг эътирофга сазовор меҳнати икки халқ дўстлигини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Айтингчи, Грузияда Навоийни, Ўзбекистонда Шота Руставелини билмаган одам борми? У ижоди, меҳнати билан юрагимизга сингиб кетган — ўзимизнинг одам.

Тадбир сўнггида Э. Ртвеладзе ўзига берилган мукофотга муносиб бўлиш учун бор куч-ғайратини аямаслигини билдирди.

Г. ҲУСАНОВА.

Пойтахтнинг Ҳамза туманида жойлашган «Помир-Шайх» ўзбек — америка қўшма корхонаси таркибида қандолат фабрикасининг ишга туширилиши Зебо Шамсуддинова номли маҳалла аҳолисини беҳад хурсанд қилди. Чунки, биринчидан, янги фабрика шарофати туфайли маҳалланинг ўзидан 300 киши муҳим ишга жалб этилди. Иккинчидан эса, энди улар узоққа бормай, 20 турдаги қандолат маҳсулотлари ва ширинликларни корхонанинг махсус дўконидан харид қилиш имкониятига эга бўлдилар.

СУРАТДА: ишчи Маъмура Асимова тайёр маҳсулотни идишга жойламоқда.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

Юракдан тўкилган гавҳар

Ҳаваскор шоирлар машқларига бир назар

Ватан ва истиқлол. Бу икки сўзни бир-биридан айро тасаввур қилиш амримаҳол. Ҳар иккисининг қадр-қиммати янада баландлашиб бораётир. Таҳририятимизга келаётган шеърий машқларда ҳам бу оддий ҳақиқат ўз аксини топмоқда:

Кимдир бу йўлларни супурди,
Кимдир поклашга улгурди.
Адашган кимсага ачиндим,
Заминни поклашга уриндим.

Йироқ юр, биродар каслардан,
Заминни асрайлик хаслардан.
Эй, менга қўшилган йўловчи,
Ватан бор! Бизларни қўлловчи.

Ушбу сатрлар муаллифи Фарғона вилояти, Данғара туманидаги Қўшкўпир қишлоғида яшовчи Аҳмаджон Фозиловдир. Нукуслик Нишон Дўстмуҳаммад ўғлининг «Ватаним», «Юртбошим» ва «Ўзбекистон», деб номланган шеърлари ҳам она юрт меҳри билан суғорилган:

Қувониб мен куйлайман,
Озодлик олган элимни...
Ёзаман достон тинмайман,
Эл учун боғладим белимни.

Тўғри, юқоридаги мисраларда қофия йўқ, равонлик йўқ. Лекин юракдан айтилган гап бор. Фикр бор.

Муҳаббат ҳақидаги шеърларни ўқирканман, Ҳоди Тоқтошнинг «Ишқ асли эски нарсадур. Лекин ҳар юрак уни янгилайдур», — деган гапларини эслайман. Бу ҳар бир одам ўз қараши билан севгининг янги-янги қирраларини кашф этади, деганидир. Зеро, муҳаббат инсон туғилганидан бошлаб, то ҳаёти сўнгигача бирга бўладиган айрилмас ва содиқ ҳамроҳдир. Шуниси ҳам борки, у кўпларни бахтли қилади, кўпларни куйдиради. Элмурод Йўлдошевнинг «Бўлмас» шеъри фикримиз исботидир:

Ёрим қоши камондир,
Айриликқа дил кўнмас.
Севги дарди ёмондир,
Ёрни кўрмасам бўлмас.

Қўлимда яна бир даста машқлар. Тинчликни асраш, бугунги осойишта кунларнинг қадрига етиш, гиёҳвандликка қарши кураш, ота-онани эъзозлаш, яхши инсонларни улуғлаш, фарзандларни ватанга муҳаббатли қилиб тарбиялаш, оилани, инсонлар ўртасидаги меҳр-оқибатни асраш ҳақида улар.

Навоий вилояти, Хатирчи тумани, Амир Темур номли ширкат хўжалигида истиқомат қилувчи II гуруҳ ногирони Акбар Товмуродовнинг шеърлари ўзининг фалсафийлиги билан эътиборни тортади:

Инсонлар бор, дардингга
бўлурлар малҳам,
Инсонлар бор,
йўлингни ёритгувчи шам.

Ёмонларга тилайман
тангримдан имон,
Яхшиларга қилайин
бу жонни қурбон.

Тошкентлик Шавкат Қуръязов, Зуфар Усмон, сурхондарёлик Зуҳра Эсонова, хоразмлик Ш.Юсупова, самарқандлик Раҳимжон Наимов, Йўлдош Отамуродов, Абдулҳамид Қурбонов, жиззахлик Нуриддин Холбоев, фарғоналик Муҳиддин Мадаминов шеърларидаги турфа туйғулар ҳам қалбларга ҳаловату сокинлик бағишлайди. Кўнгил деб аталган покиза қўрғонга бошлайди.

Таҳририятимизга ҳар куни ўнлаб хатлар келади. Уларнинг кўпчилиги шеърлар. Биз уларни синчиклаб ўқиймиз. Шеърни ўқимасдан бўладими? Чунки шеър — кўнгил мулки. У беишлов, бесайқал, маромига етмаган бўлиши мумкин. Лекин юракдан чиққани, юракдан ёзилгани туфайли дала гуллари мисол рангин ва гўзалдир. Зеро, дунё гўзаллигини ҳис қилган одамларгина шеър ёзадилар, шеърга интиладилар.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА.

Газетхон миннатдорлик билдиради

Мен — тадбиркорман. Уйимда мол боқиб сут ва гўшт етиштираман. Халқимга оз бўлса-да нафим тегаётганидан фахрланаман.

Ўз йўлимни тополмай қийналган пайтларим ҳам бўлди. Юртимизда тадбиркорликнинг ривожланиши, қўллаб-қувватланиши мени янгича яшашга ўргатди.

Интилганга толе ёр

Тўғриси, бошда «тадбиркор бўлиш учун маблағ керак-ку...» деган фикр мени анча ўйлантирди. Бироқ бунинг имкони бор экан. Банкдан имтиёзли кредит олиш мумкинлигини эшитиб қолдим. Ана шу масала юзасидан Оқтошдаги «Савдогарбанк» бўлимига мурожаат қилдим. У ердагилар мени яхши қабул қилишди. Банк бошлиғи навбат билан кредит берилишини обдон тушунтирди, баъзи ҳужжатлар кераклигини айтди. Барча иш кўнгилдагидек бўлди. Мақсадимга эришдим, тадбиркор бўлдим. Уларга катта раҳмат.

Халқимизда «Интилганга толе ёр», деган нақл бор. Бу бежизга айтилмаган. Агар излансанг, ҳалол меҳнат қилсанг, яхши яшайсан. Бошқаларга нафинг тегади. Аслида муддаомиз ҳам, мақсадимиз ҳам шу эмасми?..

Самад АБДИЕВ.
Самарқанд вилояти,
Оқтош шаҳри.

«ХАЛҚ СЎЗИ» — ҲАҚ СЎЗ

Бизга жавоб берадилар

«ЙИГИРМА ТУП ЁНҒОҚ БИР МИЛЛИОН СЎМ ДАРОМАД КЕЛТИРАДИ»

(2001 йил, 24 ноябрь)

Газетада журналист Сунnатилла Сайдалиевнинг юқоридаги сарлавҳа остида мақоласи чоп этилган эди. Унда мамлакатимиздаги ёнғоқзорларни кенгайтириш, бунга меҳнат ресурсларини жалб этиш, ёнғоқ етиштиришни кўпайтириш эвазига даромад топиш, бу борада тадбиркорлик билан иш юритиш масалаларига ойдинлик киритилганди. Мамлакатимиз табиий ва иқтисодий имкониятларидан самаралироқ фойдаланиш борасидаги айрим муаммолар ечими ўртага ташланганди.

Таҳририят ушбу мақолага Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Ўрмон хўжалиги бош бошқармасидан жавоб хати олди. Бошқарма бошлиғининг биринчи ўринбосари Ш.Юсуповнинг хабар беришича, мақола Ўрмон хўжалиги бош бошқармасида ўрганиб чиқилган.

Ўрмон хўжалиги тасаррруфидаги ўрмон фонди ерларининг 2379 минг гектари дарахтзорлар билан қопланган бўлиб, унинг асосий қисми қумли чўл-саҳро ҳудудларига тўғри келади.

Ёнғоқ дарахти ўзининг биологик хусусиятига кўра денгиз сатҳидан 1600 метргача бўлган баландликдаги суғориладиган ёки ёғингарчилик миқдори 600 мм. дан кам бўлмайдиган ҳудудларда яхши ўсиб, мева беради. Айни пайтда сойлар ичида, тоғ қияликларида эрозияга қарши ҳимоя воситаси сифатида ёнғоқзорлар барпо этилмоқда.

Ўрмонлар, шу жумладан, ёнғоқзорларни имконият даражасида кенгайтириш бўйича 2001-2005 йилларга мўлжалланган дастур тайёрланган. Ушбу дастурга кўра 3,5 минг гектар майдонда ёнғоқзор ташкил қилиш кўзда тутилган. Ҳозирги кунда бу борада иш олиб борилаяпти.

Ўрмон фонди ҳисобидаги мавжуд ёнғоқзорларнинг 80-90 фоизи сизот сувлари ўта чуқур жойлашган тепаликлар ва қишлоқ хўжалик айланмасидан чиқарилган ерларда жойлашган.

Ўрмон хўжалигида ҳар йили ўрта ҳисобда 70-100 тонна грек ёнғоғи етиштирилади. Етиштирилаётган ёнғоқ маҳсулотини четга чиқаришнинг имкони йўқ. Сабаби ҳосил доналари майда ва уларнинг мағзи пўстидан тўла ажралиб чиқмаган. Ушбу маҳсулотлар туман, вилоятларда сотилмоқда. Қолган қисми халқ хўжалигининг баъзи корхоналарига шартнома асосида берилади.

Ёнғоқзорлар камайиб кетишининг асосий сабабларидан бири об-ҳавонинг кескин ўзгариши, баҳор ойларида ёғингарчилик кам бўлганлиги ва кўпгина майдонларнинг қуриб кетаётганлигидир.

Келажакда ёнғоқзорларни кенгайтириш, улардан юқори ва сифатли маҳсулот олиш учун ёнғоқ уруғчилигини йўлга қўйиш керак. Шунингдек, уларнинг тезпишар, юқори ҳосил берувчи навларини яратиш ҳамда ёнғоқ ўстириш учун сувли майдонларни ажратиш мақсадга мувофиқ, деб биламиз.

ТАҲРИРИЯТДАН:

Мақолада кўтарилган бир қатор долзарб масалаларга юзаки муносабатда бўлингани, бирёқлама жавоб йўллангани кўриниб турибди. Буни қуйидаги далиллар ҳам тасдиқлайди.

Жавобда ўрмон хўжаликларида етиштирилаётган ёнғоқ сифати талабга жавоб бермаслиги сабабли хорижга чиқаришнинг имкони йўқ, дейилган. Маҳсулот экспорт қилиш муҳим кўрсаткичлардан бири эканлиги қайта-қайта таъкидланаётган ҳозирги пайтда бундай фикр юритиш эриш туюларкан. Шу ўринда 2000 йилнинг ўзида тадбиркорлар мамлакатимиздан 3468 тонна ёнғоқни хорижга чиқариб сотишганини айтиш жоиз. Демак, республикамизда экспортбоп ёнғоқ навлари мавжуд ва шундай неъмат кўплаб етиштирилмоқда. Аслида бундай маҳсулотлар ўрмон хўжаликларида ҳам йўқ эмас. Назоратнинг сустлиги, талон-торожга йўл қўйилаётганлиги сабабли етиштирилган ёнғоқнинг салмоқли қисми хўжаликлар ҳисобига кирим қилинмайди. Бу мақолада қайд этилган ҳосилдорликнинг пастлиги масаласига бориб тақалади. Дарҳақиқат ҳовлиларда, деҳқон ва фермер хўжаликларининг аксариятида ҳосилга кирган ёнғоқ дарахтининг ҳар тупидан йилига ўртача 70-80 килограммдан ҳосил олинаётган бир пайтда ўрмон хўжаликларининг кўпчилигида мазкур кўрсаткич 3-4 килограммга ҳам етмаётганлигини қандай изоҳлаш мумкин?! Шунингдек, мақолада моддий манфаатдорлик ва жавобгарликни кучайтирувчи омил — ижара усулини кенг қўллаш хусусида сўз борганди. Жавобда эса юқоридаги танқидий фикрларга ва ўринли таклиф-мулоҳазаларга ҳеч қандай муносабат билдирилмаган.

Бундан ташқари жавобдаги «ёнғоқ уруғчилигини йўлга қўйиш керак, юқори ҳосил берувчи навларни топиш мақсадга мувофиқ» қабилидаги сўзлар таажжубни янада орттиради. Бу ишларни ким қилиши керак? Тармоқ ходимлари, хусусан Ўрмон хўжалиги Бош бошқармаси мутахассислари эмасми?!

Мутасадди идоралар мақолада қайд этилган муаммолар ечимини топиш учун амалий тадбирлар белгилаб, уларнинг ижросини таъминлаш юзасидан кўрилаётган чоралар ҳақида кенг жамоатчиликни хабардор қилишларига умид билдирамиз.

Муносабат

Шу ҳам қўшиқми?

Дунёда қўшиқни севмайдиган ва эшитмайдиган одам топилмаса керак. Айниқса, ишдан ҳориб келгандан сўнг роҳатланиб қўшиқ тинглаганга нима етсин. Ҳа, яхши қўшиқ одамга маънавий озуқа беради, чарчоғингни чиқаради. Мен Гулбаҳор Эрқулова, Қурсия Эсонова, Эркин Рўзматов, Насиба Сатторова ва бошқаларнинг хонишларини эшитганимда, қўшиқнинг куч-қудрати беқиёс эканлиги ҳақида ўйлайман.

Лекин шундай қўшиқлар ҳам борки... уларни қўшиқ дейишга тилинг бормайди. Хонанда иккита-учта сўзни кетма-кет қайтараверib, одамнинг асабига тегиб кетади. Чунончи, Абдурашид Йўлдошев қўшиғида «Дамбадам» сўзини йигирма марта такрорлайдими-ей. Нодир Холматов эса «Лайли-Лайли» сўзини «Лайли-Лайли, сен менга ишон», деявериб тинглаган кишини ҳам чарчатади, ўзи ҳам чарчаб кетади. Умаржон Маҳкамбоев бўлса, «Кўзларинг» деб номланган қўшиғида «кўзларинг сузма, жоним» сўзини такрорлаб-такрорлаб, қўшиқни адои тамом қилади. Бу қўшиқларда на овоз, на мантиқ, на маъно бор. Уларни эшитгандан эшитмаган маъқулроқ. Устига-устак, ушбу қўшиқларни хонандалар ҳар хил қилиқлар қилиб, чапак чалиб, биров қувгандай, у ёқдан бу ёққа югуриб айтадилар.

Бир нарсага ҳайронман, ҳали маромига етмаган, кишини бездирадиган бундай хом-хатала қўшиқлар қандай қилиб саҳналарга чиқиб қолмоқда, радио-телевидениеда берилмоқда?

Қодир ОМОНОВ.
Нарпай тумани.

Журналист суриштируви

АЖАБТОВУР ҚАРОРЛАР

2000 йилнинг 14 сентябрида республика Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси раиси Абдурашид Бобомирзаев ажабтовур ишга қўл урди: уюшманинг Навоий вилояти вакиллиги раҳбари Истам Назаровни эгаллаб турган лавозимидан озод қилиш тўғрисидаги қарорга имзо чекди. Эҳтимол, сиз ҳайрон бўларсиз. «Кимнингдир қандайдир вазифага тайинланиши ёки ишдан бўшатилиши табиий ҳол-ку!" дерсиз. Тўғри. Лекин масаланинг бошқа жиҳатлари ҳам бор-да.

Гап шундаки, ушбу қарорнинг матни уч хил бўлиб, уларда Истам Назаровнинг ишдан олиниши сабаблари турлича изоҳланган. Чунончи, дастлабкисига ,,Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 3 августдаги йиғилиши баёни", навбатдагисига ,,Вазирлар Маҳкамасининг Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида 2000 йил 3 августда ўтказилган мажлиси баёни", охиргисига эса ,,Вазирлар Маҳкамасининг Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида 2000 йил 1 августда ўтказилган мажлиси баёни" асос қилиб олинган. Ҳолбуки, уч хил талқин этилган ўша анжуман аслида вазирликдаги республика йиғилиши бўлиб, 3 августда эмас, 1 августда чақирилган. Кун тартибига 2000 йилги ғалла ўрими якунлари ҳамда келаси йил ҳосили учун уруғлик тайёрлашнинг бориши масаласи киритилган. Лекин унинг баённомасида ҳам, қарор қисмида ҳам уюшманинг Навоий вилояти вакиллиги ёки шахсан И. Назаровнинг иш фаолияти хусусида фикр юритилмаган.

И. Назаров 2000 йилнинг 4 январида вакилликка раҳбар этиб тайинланган. Ўтган давр мобайнида бирор мартаям жиддий танбеҳ ёхуд огоҳлантириш олмаган, интизомий жавобгарликка тортилмаган. 4-24 сентябрь кунлари эса у узрли равишда ишга чиқолмаганди. Юрак хуружи хасталиги туфайли касалхонада даволанаётганди. Қолаверса, ишдан бўшатилаётгани ҳақида олдиндан расман огоҳлантирилмаган, ушбу масалага бағишланган бирон-бир йиғилишга чақирилмаган эди.

Бинобарин, орқаваротдан чиқарилган қарор ҳақида бир ҳафтадан кейин огоҳ топади. Уюшма раҳбариятидан тайинли жавоб ололмагач, турли идораларга арзномалар битади. Жумладан, Ўзбекистон Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмасига мурожаат этади. Мазкур ташкилотнинг Марказий қўмитаси унинг шикоятини атрофлича ўрганиб чиқиб, ҳақиқатан ҳам, арзгўйнинг ҳақ-ҳуқуқлари topталганини аниқлайди. А. Бобомирзаев номига ноқонуний қарорини бекор қилиши, вакиллик раҳбарини лавозимига тиклаб, мажбуран ишламай юрган кунлари учун ҳақ тўлаши шартлигини эслатиб, йўриқнома йўллайди. Раис бу талабни бажармайди. Шундан сўнг Истам Назаровнинг фуқаролик ишлари бўйича Мирзо Улуғбек туманлараро судига даъво-ариза ёзишдан ўзга иложи қолмайди.

2001 йилнинг 20 февралида бўлган илк судда А.Бобомирзаев даъвони қисман тан олади. И.Назаровнинг умумий иш фаолиятини ижобий баҳолайди. Айни чоғда, Истам Назаровни вазифасидан олиш тўғрисидаги қарор қай мақсадда у шифохонада ётган маҳали имзоланганини, матни нима учун уч хиллигини дурустроқ тушунтириб беролмайди.

Алқисса, суд даъвони қаноатлантиради. Арзгўйни ишга тиклаш, уюшма ҳисобидан унга мажбуран бекор юрган кунларидаги моянаси, кўрган моддий-маънавий зарари ундирилиши даркорлиги юзасидан ҳал қилув қарори чиқаради. Ноилож қолган раис салкам беш ярим ой муқаддамги қарорни бекор қилади. Лекин моҳиятан И.Назаровни ўрнига қўйишни, етказилган зарарни тўлашни хоҳламайди. 2001 йил 19 мартда Навоий вилояти ҳокимига ҳал қилув қарори илова этилган мактуб йўллаб, ушбу масалага муносабат билдиришини сўрайди. Аниқроғи, қонун устуворлигини унутади. Суд қарорини тўла-тўкис ижро этиш ўрнига, муҳокамага қўйишга интилади. Уюшма кадрлар бўлими бошлиғи С.Жамшибоевнинг бизга берган маълумотномасига қараганда, ўша йили 4 апрелда вилоят ҳокимлиги уюшма раҳбариятига гўёки И.Назаров ўз вазифасига нолойиқлиги тўғрисида 01/07-67 рақамли хат билан мурожаат қилади. Шундан кейин уюшмада махсус ишчи комиссияси тузилади. У вакиллик фаолиятини ўрганиш учун Навоийга йўл олади.

Текширувчилар дастлаб идора ходимлари, уюшманинг айрим туман бўлимлари бошлиқлари, деҳқон-фермерлар билан суҳбатлашадилар. Сўнгра бир ҳафта бурун қайтадан касалхонага тушган Истам Назаровни ҳузурларига чорлайдилар. У етиб келгач, тафтиш ўтказиш ниятида эканликларини айтадилар. И.Назаров меҳмонлар истагини бажо келтиради. Ўз навбатида улардан текшириш ўтказиш ҳуқуқини берувчи гувоҳномалар ва рухсатномаларни кўрсатишларини илтимос қилади. Шунда эндигина текширишларни рўйхатга олиш китобига "Ўзбекистон Респ. ДФХУ ишчи комиссияси" деган жумлани қоралаган гуруҳ аъзоси Собитхон Жамшибоев ҳушёр тортади. ,,Дарвоқе, бу ишимиз ножоиз. Мабодо, ,,Ишонч телефони"га қўнғироқ қилсангиз, балога қоламиз", дейди. Мавридини топиб, ,,Яхшиси, ўз хоҳишингизга кўра, ишдан бўшаш ҳақида ариза ёзинг. Акс ҳолда, икки йиллик фаолиятингиз ўрганилиб, устингиздан жиноий иш қўзғатилади", дея огоҳлантиради.

Турган гапки, Истам Назаров шамол қаёқдан эсаётганини илғайди. Шундай эса-да, ўжарлигига боради. Сихни ҳам, кабобни ҳам куйдирмайдиган даражадаги ,,оқилона маслаҳат"га кўнмайди. Оқибати эса яхшиликка олиб бормайди: бу сафар у ишчи комиссияси ишига тўсқинлик қилганликда айбланади. Гўёки ,,Ўз вазифасига совуққонлиги ва меҳнат вазифаларини қўпол равишда бузганлиги учун меҳнат Кодексининг 100-модда 4-бандига асосан" лавозимидан четлаштирилади. Шу тариқа уюшма раҳбарияти томонидан иккинчи бор қонун бузилади. Негаки, раис дастак қилиб олган моддада меҳнат шартномаси қандай ҳолатларда бекор қилиниши аниқ-равшан ёзиб қўйилган. Айни чоғда, унда ходим вақтинча меҳнатга қобилиятсизлик ва меҳнат тўғрисидаги қонунлар, бошқа меъёрий ҳужжатларда назарда тутилган таътилларда бўлган даврида меҳнат шартномаси иш берувчининг ташаббусига кўра бекор қилиниши мумкин эмаслиги таъкидланган. И.Назаров билан эса ёзма меҳнат шартномаси тузилмаган. Уюшма раҳбарияти ,,вакиллик фаолиятини ўрганишга тўсқинлик" меҳнат вазифаларини қўпол равишда бузишга киришини бирон-бир ҳужжатда кўрсатмаган. Давомини суриштирсангиз, ўзаро ғалва И.Назаров меҳнатга лаёқатини вақтинча йўқотган пайтда содир бўлган. Шунда ҳам, у комиссияга қаршилик қилмаган. Бор-йўғи қонун бўйича иш юритишларини сўраган.

Вакиллик касаба уюшмасининг 22 майдаги йиғилиши баённомасини, шунингдек, идора ишчи-хизматчилари тўлдирган далолатномани ўқисангиз, баттар ажабланасиз. Уларда таъкидланишича, ўша куни бу даргоҳга уюшма раиси А.Бобомирзаев вилоят ҳокими ўринбосари Қ.Нуров ҳамда И.Назаров вазифасига қайтгунча жамоага маълум муддат раҳбарлик қилган Ф.Тўхтаев ҳамроҳлигида кириб келади. Истамни топтириб, ,,Суд қарори нотўғри. Сени ишга тиклаганим учун казо-казолардан дакки эшитаяпман" қабилида гап қилади. Ўзи 17 майда имзолаган қарорни унинг қўлига тутқазиб, ,,Бугундан эътиборан бўшсан!" дейди. Бироздан сўнг бошқаларни тўплаб, шу хусусда ахборот беради. Истам Назаровнинг эътирозлари ва саволларини жавобсиз қолдиради...

Қарабсизки, иш тағин судга бориб тақалади. Суд мажлисининг вақти ва жойи тўғрисида бир неча марта хабардор қилинса-да, А.Бобомирзаев келмайди. Суд ЎзР ЖПКнинг 224-моддасига амал қилади. Ишни жавобгарнинг иштирокисиз кўради. 2001 йил 11 июлдаги сиртқи ҳал қилув қарорига биноан, И.Назаровни ҳақ деб топади. Таассуфки, раис бу қарорни ҳам бажармайди. Ижрони бевосита таъминлаш борасидаги талабларга бўйсинмайди. Инчунин, уюшма раҳбари ва масъул ходимларига нисбатан ЎзР ЖКнинг 232-моддаси бўйича жиноий иш қўзғатиш юзасидан ажрим чиқарилиб, Юнусобод тумани прокурорига юборилади. Бироқ у амнистияга асосан ҳаракатдан тўхтатилади.

Шу орада И.Назаров таҳририятимизга ҳам шикоят ёзди. Биз журналист суриштируви ўтказишга киришдик. Чунончи, уюшманинг кадрлар бўлими бошлиғи Собитхон Жамшибоев билан мулоқотда бўлдик. Навоий вилояти ҳокими ўринбосари Ғайрат Жўраевдан керакли маълумотнома олдик. Очиғи, улар И.Назаровнинг раҳбарлик фаолияти ҳақида деярли бир хил — салбий фикр билдиришди. Уюшма раҳбарияти ва ҳокимлик суд қароридан норозиликларини тегишли маҳкамаларга етказишганини маълум қилишди. Алалхусус, суриштирувни вақтинча тўхтатиб туришимизга тўғри келди.

...Ва ниҳоят, ўтган йил октябрь ойининг охирги куни низо учинчи бор судда кўрилди. Масала яна даъвогар фойдасига ҳал бўлди. Суд И.Назаров лавозимига тикланишидан ташқари, унга жами 643 минг 350 сўм миқдорида пул ундириб берилиши лозим, деган тўхтамга келди. Таажжубки, энди уюшма мутасаддилари аввалгидан-да ғаройиброқ йўл тутадилар. 2001 йил 19 ноябрда айнан битта рақам остида икки ҳужжатни расмийлаштирадилар. Уларнинг кириш қисми ва дастлабки бандлари зеру забаригача ўхшаш бўлиб, раҳбарият суд қарорига асосан, Навоий вилояти ҳокимининг 2001 йил 19 ноябрдаги 01/07-283 сонли хатини кўриб чиқиб, ўзининг 17 майдаги қарорини бекор қилгани уқтирилган. Иккинчи бандларида эса, бир-биридан тубдан фарқланувчи жумлалар битилган. Бирида "И.Р.Назаров Деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмасининг Навоий вилояти вакиллиги раҳбари этиб тиклансин", дея ёзилган бўлса, иккинчисида "И.Р.Назаров республика уюшмасининг маркетинг, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ва сотишни мувофиқлаштириш бўлими бошлиғи этиб тайинлансин", дейилган.

Бу жумбоқни ким қандай изоҳлашини билмадик. Аммо амалда Истам Назаров ҳамон вазифасига тикланмагани аниқ. Мажбуран иш қолдиргани учун тўланиши лозим бўлган маошни, ўзига етказилган моддий ва маънавий зарарни икки сафардан буён ундириб ололмагани ҳам ҳақиқат. Туман суди шуни назарда тутиб, 28 декабрда Тошкент шаҳар прокурорига алоҳида тақдимнома киритди. Уюшма раисига нисбатан қонуний чора кўришни ва ҳал қилув қарори ижросини таъминлашни сўради.

<u>СЎНГГИ СЎЗ.</u> Қани, бир оз кутайлик-чи, ўзаро низо бу гал қандай якун топаркин? Қонунни менсимаслик, уни нетаганча бузиш ва сансалорлик қачонгача давом этаркин?

Абдунаби ҲАЙДАРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Газетада босилмади,

Мурожаат эътиборсиз қолмади

аммо...

Таҳририятга Қува тумани, Султонобод қишлоғида яшовчи нафақахўр Абдумутал Турсуновдан шикоят хати келди. Унда табиий газнинг вақти-вақти билан ўчиб қолаётганлиги, бу ҳолат ўн кунлаб давом этаётгани ҳамда уйини таъмирлаб бериш ҳақида тегишли идораларга мурожаат қилса-да, фойдаси бўлмаётгани ҳақида ёзилган эди.

Ушбу нома таҳририят томонидан Қува тумани ҳокимлигига чора кўриш учун жўнатилди. Мазкур масала юзасидан туман ҳокимининг биринчи ўринбосари А.Қуватов қуйидагиларни маълум қилди:

«Шикоят хати муаллиф иштирокида атрофлича кўриб чиқилди ҳамда тегишли чора кўрилди. Туман газлаштириш идораси мутахассислари томонидан газ печкаси ва газ тармоқлари тузатилди. Ҳозирда газ бир меъёрда ёнмоқда.

Шунингдек, уйни таъмирлаш учун М.Обидов номли ширкат хўжалиги томонидан усталар тайинланди. А.Турсунов кўрсатилаётган ёрдам учун ўз миннатдорчилигини билдирди».

Таваллудининг 561 йиллиги олдидан

Улуғ шоир ва мутафаккир Алишер Навоийнинг халқимиз тақдиридаги энг буюк хизмати она тилимизни ўз замонасидаёқ давлат, илм-фан, адабиёт ва санъат тили мартабасига кўтаргани, мукаммал адабий тилимизни асослаб берганидир. Тил миллат ва халқнинг бирламчи белгиси ва қадриятидир. Зотан, миллий маънавиятнинг жамики бойлиги, бисоти борки, тил хазинаси воситасида бунёдга келади.

Навоийни англаш – ўзликни англаш

Навоий саккиз девон, олти достон («Хазойин ул маоний» ва «Хамса» шуларнинг ичида) ва ўнлаб илмий-насрий асарлари орқали туркий тилнинг беҳисоб сўз бойлиги, маъно ифодалаш имкониятининг кенглигини, аввало, амалда исботлаган ва беназир катта илмий-адабий тажрибадан сўнг, умрининг охирроғи — 1499 йилда «Муҳокамат ул-луғатайн» асарини яратиб, туркий адабий тилни илмий-назарий равишда асослаб берганди.

Алишер Навоий фахриясида ўз тарихий хизматининг моҳиятига алоҳида урғу берган эдики, биз ҳали унинг фаҳмига тўлиқ етганимизча йўқ.

Турк назмида чу
мен тортиб алам,
Айладим ул
мамлакатни яккалам.

Бу мутафаккирнинг кўп маъноли шоҳбайтларидандир. Унда қатлам-қатлам маънолар бор. Биринчи қарашда шоир айтмоқчики, мен туркий шеъриятда «алам», яъни ранж, меҳнат-машаққат, изтироб чекиб, туркий тилда сўзлайдиган миллат ва эллатлар яшайдиган мамлакат сарҳадларини «яккалам» қилдим. «Яккалам» сўзининг мағзи чақилса, фикр янада ойдинлашади. Бу қўшма сўз таркибидаги форсча «як» сўзи «бир» ва «бирлик» маъноларини англатади. Арабча «қалам» сўзи эса тўғри маънода «ёзув қуроли»ни билдирсада, бу ўринда рамзий равишда «тил» маъносида қўлланилган. «Қалам» ушбу кўчма маъносида ҳозирги адабий тилимизда ҳам кенг ишлатилади. Ўзига хос тили ва услуби бор ижодкорга нисбатан «қаламы бор» деган сифат ишлатилади. Сўзга чечан, тили бурро, услуби сайқалдор ижодкорга нисбатан эса «қалами ўткир» деган тавсиф берилади. Хуллас, «яккалам» ибораси «бир тиллилик», «ҳаммага тушунарли ягона тилга эга бўлиш», «тилдошлик», «ўзаро бир тилда муомала қилиш ва бир-бирини яхши тушуниш», «лисоний бирлик» маъноларини ифодалайди. Мазкур маънолар улкан ижтимоий моҳиятга эга. Бепоён майдонлардаги ўзаро яқин, қардош миллат ва элатларнинг, қавму уруғларнинг бир-бирини яхши тушунадиган, эркин муомала қиладиган тили — адабий тилдир. Чунки адабий тилдагина турли лаҳжа ва шеваларда сўзлашадиган қавмларнинг тилларидаги сўз бойлиги жамланади, ўзига хос хусусиятлари умумлаштирилади, грамматик хусусиятлари қоидалаштирилади. Демак, Алишер Навоийнинг фахрияси, ундаги «алам» ва «яккалам» иборалари мутафаккирнинг қай тарзда адабий тилни бунёд этганлигидан далолат бериб турибди. Навоий яратган адабий тилнинг аҳамияти шу қадар кенг эдики, у лисоний бирлик заминида миллий бирликка ҳам асос солган. Миллий тил миллий тафаккур тарзини шакллантирувчи асосий восита эканлигини ҳам эътироф этсак, адабий тил миллий мафкурага ҳам асос бўлади.

Фикримиз янада ишонарлироқ чиқиши учун, фахриядаги кўпмаънолиликнинг яна бир қатламини очишга ҳаракат қилиб кўрайлик. Арабча «алам» сўзи «байроқ» маъносини англатади. Ушбу маъно нуқтаи назаридан ёндашиб шарҳласак, фахриядан «мен туркий шеъриятда байроқ кўтариб, байроқдорлик қилиб, туркий тилда сўзлашадиган қавмларни ана шу ягона байроқ теварагида бирлаштирдим», деган мазмун юзага чиқади. Тил миллатнинг руҳидир. Миллий тилда фикр юритиш, фикрлаш миллий тафаккурни пайдо қилади. Миллий тафаккур миллий ғояларни майдонга келтиради. Миллий ғоялар тизими эса миллий мафкурани ташкил этади. Энди Президентимизнинг «Мафкура миллатни бирлаштирувчи байроқдир» деган таърифларини эслайлик. Бу таъриф моҳиятини Навоий фахрияси билан маънан қиёсласак, улуғ мутафаккир бизнинг бугунги миллий ғояларимиз ва миллий мафкурамизга нақадар яқинлигини ҳис этамиз. Ҳа, Алишер Навоийнинг халқимиз олдидаги беқиёс хизмати шундан иборатки, у ўз замонасидаёқ миллатни ягона байроқ — адабий тил байроғи атрофида бирлаштиришга муваффақ бўлган эди. Биз ушбу байроқни қадрлашимиз, унга муносиб бўлишимиз, уни қўлда маҳкам тутмоғимиз зарур.

Назаримизда, Юртбошимизнинг халқимизни «Навоийни тушуниш даражасига кўтариш» ҳақидаги даъватларидан мақсад халқнинг маънавий-мафкуравий савиясини улуғ мутафаккир маънавияти даражасига юксалтириш ҳамда унинг илғор қарашларини энг оддий фуқародан тортиб бутун жамиятга, давлат ва жамият бошқаруви тизимидаги фуқароларга ҳам сингдириш, ҳаётга кенг татбиқ этишдан иборатдир. Бу даъватнинг замирида Навоий тафаккури маҳсулларини бутун халқ оммасига сингдириш, таъбир жоиз бўлса, умумхалқ навоийшунослигини шакллантириш масаласи турибди.

Аммо эзгуликнинг кечи йўқ. Навоийни англаш — ўзликни англаш билан баробардир. Ўзликни англаш Навоийни англашдан бошланса, не ажаб.

Кези келганда Алишер Навоий ижодиётини умумхалқ миқёсида ўрганиш масаласида шуни қайд этиш лозимки, «Халқни Навоийни тушуниш даражасига кўтариш» ҳақидаги даъват жамият ҳаётида ўзининг ижобий акс-садосини берди. Навоий адабий меросини ўзлаштиришга муносабат бир қадар яхшиланди.

Бу борада Алишер Навоий таваллудининг 560 йиллиги нишонланган 2001 йил алоҳида босқич даражасида сермаҳсул бўлди. Бироқ Навоийни ўрганиш, асосан, унинг таваллуд кунини нишонлаш муносабати билан ўтказиладиган тадбирлар доирасида мавсумий, анъанавий бўлиб қолмоқда. Навоийхонликнинг ранг-баранг мазмун ва шаклларини излаб топиб, ҳаётга татбиқ этиш лозим. Навоий меросини ўзлаштириш бўйича ёшлар ва катта ёшдаги фуқаролар ўртасида шеърхонлик мусобақалари, тафаккур баҳслари, ижодий мунозаралар ўтказиш яхши натижа беради, деган фикрдамиз. Шоирнинг ўзи ёшлик даврида ўтмиш ва замондош ижодкорлар асарларидан эллик минг байтини ёд билганлигини айтади. Ҳозирги мактабни битирувчи ёшлар, талабалар, шоир ва ёзувчилар, кенг мухлислар доирасида эллик минг байт шеърни ёд биладиган кишилар топилармикин? Ўтган йили вилоятларда ўтказилган навоийхонлик давраларидан бирида шунинг гувоҳи бўлдикки, бир туман ҳокими маҳаллаларда Наврўз байрамини ташкилий равишда ўтказиш бўйича мусобақа уюштирилишини, ғолиб чиққан маҳалла жамоасига компьютердан тортиб «Нексия» машинасигача соврин берилишини эълон қилди. Бу маҳалла фуқароларини янги ижодий мусобақага руҳлантириб юборди.

Назаримизда, Навоий ижодиётини ўрганиш ва кенг оммалаштириш бўйича ҳам шундай мусобақалар ўтказиш ҳамда ғолиблардан юқоридагидек мукофотларни аямаслик кутилган натижаларни бериши шубҳасиз. Зотан, ҳозир маънавиятнинг асосий ва бош ҳомийси давлат бўлиб турган бир вазиятда халқнинг маънавий даражасини юксалтириш энг долзарб ва муҳим вазифадир. Шубҳасиз, Навоийга фидойилик ўзини оқлайди. Умумхалқ савиясини юксалтириш жамиятда ялпи янгиланиш, сифат ўзгаришини таъминлайди, миллий ўзликни англаш ҳамда тикланишни тезлаштиради. Ўзликни англашга киришайлик — Навоийни англаймиз. Навоийни англашга киришайлик — ўзликни англаймиз.

Нусратулло ЖУМАХЎЖА,
филология фанлари доктори.

ҲИКМАТ

Хотиринг топса ғубор дўстингдин асло ранжима,
Душманинг дуосидин аъло эрур дашноми дўст.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш, таълим ва туризм — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 83,
34610 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар **Ж. ТОҒАЕВ** ва **З. БОЛТАЕВ** томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — **А. ОРИПОВ.**
Навбатчи муҳаррир — **Н. ТОШЕВ.**
Навбатчи — **Б. ОСТОНАҚУЛОВ.**
Мусаҳҳиҳ — **О. АБДУАЗИМОВ.**

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ

NBU

қимматли қоғозлар бозорида
“ЗАМОНАВИЙ МУЛКДОР”,
деб аталган янги банк маҳсулотини
ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Энди қимматли қоғозларни харид қилиш ва сотиш учун Тошкент биржасига келиш шарт эмас. Битимни «Ўзмиллийбанк»нинг яшаш жойига энг яқин бўлган филиали ёки бўлимида тузиш ва битим сифатли ижро этилишига ишониш мумкин.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки бўлим ва филиалларида қимматли қоғозларни харид қилиш ва сотиш тўғрисидаги аризаларни қабул қилиш пунктлари

Тошкент шаҳри бўйича	*Вилоятлар бўйича*
1. **Тошкент шаҳар бўлими,** Тошкент ш., Ғафур Ғулом кўчаси, 1-уй. Тел.: 144-35-34, 144-82-20, 144-35-52.	15. **Андижон бўлими,** Андижон ш., Навоий кўчаси, 39-уй. Тел.: (37422) 4-38-40, 24-68-97, 25-17-85.
2. **Бош операция бошқармаси,** Тошкент ш., Гоголь кўчаси, 95-уй. Тел.: 132-04-07, 133-68-07.	16. **Бухоро бўлими,** 705018, Бухоро ш., Муҳаммад Иқбол кўчаси, 3-уй. Тел.: (36522) 3-70-98, 3-67-13, факс 3-69-73.
3. **Академия бўлими,** Тошкент ш., Ф.Хўжаев кўчаси, 31-уй. Тел.: 162-07-66, 162-01-92, 162-45-24.	17. **Жиззах бўлими,** 708000, Жиззах ш., Ш.Рашидов кўчаси, 39-уй. Тел.: (37222) 6-15-37, 6-56-83, факс 6-22-86.
4. **Юнусобод филиали,** Тошкент ш., Юнусобод м-си, 11-даҳа, 32-уй. Тел.: 125-55-91, 125-06-76.	18. **Қарши бўлими,** 730000, Қарши ш., Ўзбекистон кўчаси, 219-уй. Тел.: (37522) 4-49-21, 3-72-12, факс 3-04-16.
5. **Ҳамза филиали,** Тошкент ш., Элбек кўчаси, 28-уй. Тел.: 96-02-18, 96-16-30, 96-36-35.	19. **Навоий бўлими,** 706800, Навоий ш., Ибн Сино кўчаси, 14-уй. Тел.: (43622) 3-44-48, 3-54-47, факс 3-39-01.
6. **Сирғали филиали** Тошкент ш., Сирғали м-си, 6-уй. Тел.: 51-68-66, 51-69-61, 51-96-66.	20. **Наманган бўлими,** 716033, Наманган ш., Н.Намангоний кўчаси, 10-уй. Тел.: (36922) 6-50-30, 6-59-98, факс 6-11-18.
7. **Яккасарой филиали,** Тошкент ш., Бобур кўчаси, 85-уй. Тел.: 152-11-65, 152-11-60, 152-11-58.	21. **Самарқанд бўлими,** 703005, Самарқанд ш., Фирдавсий кўчаси, 7-уй. Тел.: (36623) 3-57-50, 33-55-95, факс 31-06-85.
8. **Миробод филиали** Тошкент ш., Банокатий кўчаси, 165-уй. Тел.: 93-01-52, 93-17-80, 93-08-35.	22. **Термиз бўлими,** 732000, Термиз ш., Ал-Термизий кўчаси, 7«а»-уй. Тел.: (37622) 2-83-10, 2-82-65, факс 2-83-71.
9. **Собир Раҳимов филиали** Тошкент ш., Калонов кўчаси, 54-уй. Тел.: 29-94-14.	23. **Гулистон бўлими,** Гулистон ш., А.Яссавий кўчаси, 48-уй. Тел.: 25-06-22.
10. **Шайхонтоҳур филиали** Тошкент ш., «Эски жўва» бозори майдони. Тел.: 49-43-46, 49-49-96.	24. **Урганч бўлими,** 740000, Урганч ш., П.Маҳмуд кўчаси, 150-уй. Тел.: (36222) 6-26-44, 4-22-49, факс 4-45-44.
11. **Мирзо Улуғбек филиали** Тошкент ш., Пушкин кўчаси, 66-уй. Тел.: 68-19-17.	25. **Фарғона бўлими,** 712003, Фарғона ш., Ал-Фарғоний кўчаси, 69-уй. Тел.: (37322) 4-40-36, 24-95-32, факс 4-92-04.
12. **“Саёҳат” бўлими Чилонзор филиали** Тошкент ш., Халқлар дўстлиги кўчаси, 28-уй. Тел.: 79-77-36, 79-77-33.	26. **Нукус бўлими,** 742000, Нукус ш., Гарезсизлик кўчаси, 52-уй. Тел.: (36122) 4-23-51, факс 2-94-51.
13. **Акмал Икромов филиали** Тошкент ш., Фарҳод кўчаси, 54-уй. Тел.: 74-08-93.	27. **Тошкент вилоят бўлими,** 700015, Тошкент ш., Тарас Шевченко кўчаси, 29-уй. Тел.: 133-72-14, 133-68-19, факс 133-72-13.
14. **Бектемир филиали** Тошкент ш., Ҳ.Бойқаро кўчаси, 15-уй. Тел.: 195-07-14.	

Корхона ва фуқароларга янги хизмат турларини таклиф этади:

- қимматли қоғозларни харид қилиш ва сотиш операцияларини эркин бажариш;
- қимматли қоғозларни харид қилиш ва сотишга доир маслаҳатлар;
- биржа ва биржадан ташқари бозорларда қимматли қоғозлар котировкалари тўғрисидаги ахборот.

Миллий банк қуйидагиларни кафолатлайди:

- битимларнинг ўз вақтида ва сифатли расмийлаштирилиши;
- ҳисоб-китобларнинг хавфсиз ва ўз вақтида бажарилиши.

“Замонавий мулкдор” 2001 йил май ойида бўлиб ўтган Осиё ва Тинч океани минтақасининг йиллик банк конгрессида энг яхши новаторлик ва инновация маҳсулоти деб, эътироф этилди.

Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки инвестиция бошқармаси, телефонлар: 137-59-42, 34-11-22.
e-mail: ibanking@central.nbu.com. www.nbu.com

5289/181

САВОЛ БИЗДАН...

VIII асрнинг 70 — 80-йилларида Мовароуннаҳрда бўлган қўзғолон раҳбари — Муқаннанинг асл исми ким?

136-35-60

Кечаги сонда берилган саволнинг жавоби:
Ўзбекистон халқ ёзувчиси Ўткир Ҳошимов.

«АГРИХИМ» Қўшма корхонаси

«ЎЗҚИШЛОҚМАШ-ХОЛДИНГ» ХОЛДИНГ КОМПАНИЯСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКДА ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРИДА 3 ЙИЛ МОБАЙНИДА МУВАФФАҚИЯТЛИ ФАОЛИЯТ.

Агар сиз «Агрихим» Ўзбекистон—Италия қўшма корхонасида ишлаб чиқарилган

ПУРКАГИЧЛАРДАН

фойдалансангиз, дала, боғ, узумзор, иссиқхона ва далаҳовлида етиштирилган ҳосилни зараркунандалардан сақлаб қоласиз.

Бош офис манзили: 700007, Тошкент ш., С.Машҳадий кўчаси, 210-уй.
Телефонлар: (998712) 169-49-44, 169-49-33.
Факс: 169-49-44, 169-35-46.

“Торсуна-Хосиятлик” ҚК
Италия асбоб-ускуналарида қуйидагиларни ишлаб чиқаришни бошлаганини эълон қилади:

- *пиво, маъданли сув ва мева ичимликлари учун мўлжалланган рангли тасвирли КРОНЕНТИҚИНЛАР*
- *АЛЮМИНИЙ ҚАЛПОҚЧАЛАР “бурама”.*

Тел.: (99871) 173-83-43, 78-34-23, 137-06-66.
Факс (99871) 133-06-66. E-mail: torsuna@infonet.uz

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси жамоаси ЎзР ФА касаба уюшмаси бирлашган қўмитаси раиси Жаҳонгир Ғуломовга укаси
Жасур ҒУЛОМОВнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати, жамоа ташкилотлари «Пахта технологияси ва механика» факультети декани ўринбосари Алишер Усмонқуловга онаси
УЛМОН аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳридаги «Истаравшан» корхонаси жамоаси Ўзбекистон Миллий университети доценти Бўстон Турсуновга волидаи муҳтарамаси
ЛАТОФАТ аянинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент кимё-технология институти жамоаси «Ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш ва электротехника» кафедрасининг доценти А. К. Мусаевга падари бузруквори
КАМОЛ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.